Képviselői beszámolók a szegedi járásban

A szegedi járás négy községében, Kisteleken, Mórahalmon, Szőregen és Kiskundorozsmán képviselői beszámolókat rendeznek a választópolgárok tájékoztatására. *Ma, szombaton* délután 5 órai kezdettel *dr. Antalffy* György tart beszámolót *Kisteleken. Mórahalmon Tóth* Szilveszterné július 1-én, csütörtökön délután 5 órai kezdettel tartja meg beszámolóját. A tiszántúli községek országgyűlési képviselője, *Nieszner* Ferenc július 2-án, pénteken délután *Szőregen* tart beszámolót, ugyancsak délután 5 órai kezdettel. *Kiskundorozsmán* július 5-én, délután 5 órai kezdettel *Juratovics* Aladár tájékoztatja választóit képviselői munkájáról.

A dolgozók lakásépítésének támogatása

Miniszteri rendelet

A pénzügyminiszter, az építésügyi és városfejlesztési miniszter, valamint a munkaügyi miniszter együttes rendeletet adott ki a dolgozók lakásépítésének támogatásáról. (A rendeletet a Magyar Közlöny legutóbbi száma ismerteti.) Az új jogszabály értelmében az állami vállalatok, a költségvetési szervek, társadalmi szervek, és a szövetkezetek (a mezőgazdasági tsz-ek kivételével) támogathatják a munkaviszonyban, illetve tagsági viszonyban álló dolgozókat a lakásépítésben, lakásvásárlásban. Ilyen segítséget azonban csak új lakásépítéshez, -vásárláshoz nyújthatnak, nem támogathatják épületek átalakítását vagy műszaki megosztását, hétvégi nyaralók építését.

A kollektív szerződésekben, illetve termelőszövetkezeteknél külön szabályzatban kell rögzíteni az említett célra felhasználható összegeket, a támogatási formákat, annak módját, mértékét, feltételeit. E szabályzatokban kiköthetik például azt is, hogy a támogatás fejében a dolgozónak meghatározott ideig az adott vállalatnál, intézménynél kell maradnia.

Hogy ki részesüljön támogatásban azt a vállalat vagy intézmény vezetője a szakszervezeti bizottsággal, szövetkezeteknél a közgyűlés által meghatározott szervvel és a KISZ-szervezettel közösen dönti el. A kijelölésnél a dolgozó munkáját, lakáskörülményeit, igényének mértékét, továbbá jövedelmi, vagyoni és szociális helyzetét kell figyelembe venni. Előnyben kell részesíteni a termelésben közvetlenül résztvevőket, a fiatal házasokat, a nagycsaládosokat, valamint az alacsony jövedelmű dolgozókat. A támogatásról a vállalat és a dolgozó írásbeli megállapodást köt.

A lakásépítést és lakásvásárlást lakásépítési alapból, továbbá közvetlenül a részesedési alapból és a jutalmazási keretből lehet támogatni. Ezenkívül — legalább az önköltségnek megfelelő térítés ellenében — egyéb segítséget is nyújthatnak a vállalatok, mint például az építkezések előkészítő és szervező munkáit, fuvar- és munkaeszközöket kölcsönözhetnek, használt, bontott anyagokat bocsáthatnak az építkezők rendelkezésére. Tervező, építő, szak- és szerelőipari munkával is segítheti a lakásépítkezéseket a vállalat, de csak abban az esetben, ha ezzel saját feladatainak elvégzését nem gátolja.

A rendelet értelmében elsősorban a dolgozók telepszerű, többszintes lakóházépítését kell segíteni. A támogatás hatékonyabb felhasználására a dolgozók lakásépítő szövetkezetet alakíthatnak. Egyes vállalatok, intézmények egymással társulva is szervezhetik dolgozóik lakásépítkezéseit.

A dolgozó a lakásépítési alapból nyújtott kölcsönt kamatmentesen fizetheti vissza, csupán 1 százalékos kezelési költséget kell fizetnie az OTP-nek, amely a lakásépítési alapot kezeli. Az üzem, az intézmény, a szövetkezet azonban átvállalhatja a kezelési költség terhét. A vállalat egyébként részesedési alapjából, jutalmazási keretéből olyan támogatást is nyújthat, amit a dolgozónak nem kell visszafizetnie. Ugyanilyen módon adhat kamatmentes kölcsönt, hozzájárulhat az építkezéssel járó előtörlesztéshez. Az építkezők OTP-kölcsönt is felvehetnek, amely telepszerű, többszintes lakóházépítés esetében az építési költség, illetve eladási ár 50 százalékáig, egyedi többszintes lakóházépítés és a családiházépítés esetében 25 százalékig terjedhet.

A rendelet 1971. július 1-én lép hatályba, a korábbi megállapodásokra még a régebbi rendelkezések előírásait kell alkalmazni.

Diákokat keresnek

Az újszentiváni téesz betongyára, ajánlata és földje

Aki visszafelé olvassa az újságot, azt találta a miénkben tegnap az eleje táján, hogy sokan mást kutatnak, mint amire nevükből először gondolna az ember. Az újszentiváni tsz például diákfiúkat hívogat — ipari munkára. Nem árul zsákbamacskát, ki is akasztja a légyfogót az ablakba: 120 forintot ígér annak naponként, aki jelentkezik. Most kezdem siratni igazán elugrott diákéveimet. Ha nekem egy napra ennyi pénzem lett volna!

Ilyen bolond sóhajtással a legéletrevalóbb ötleteket is el lehet fújni a föld színéről. Nézzük meg inkább, mit akar az a téesz a gyerekekkel!

●

A főkönyvelő az illetékes ebben a kérdésben. Félrevezető mozdulattal gépkocsivezetőnk fiát kínáljuk munkára. Első kérdése: mekkora a gyerek? A másik meg az, hogy bírja-e a munkát. Mi viszont visszakérdezünk, hogy igaz-e a 120 forint.

— Igaz, hogyne volna igaz. Sőt! Azt is megmondom, hogy azért még dolgozni se nagyon kell. Asszonyok végzik itt most a munkát, 120 százalékos teljesítményt értek el azok is. Aki szeret is, meg tud is dolgozni, az többet kereshet.

Hűtlen cserbenhagyása lett volna kenyéradó gazdámnak, ha ilyen ígéretre azonnal átnyergelek a téesz lovára. Pedig nagyon tetszik eddig a kínálás, kedvem lett volna markába csapni a főkönyvelőnek.

— Mégis, mi a munka?

Papírt tesz elém. Választhatok a kavicsrostálás, betonkeverés, lehordás — a szidáshoz semmi köze, tehát ez is jöhet —, továbbszállítás és a betonplacc letakarítása között, illetve, ahogy a munka kívánja. Betonelemgyártó részlege van a szövetkezetnek, oda kell az ember. Diákra azért gondoltak, mert ezt a munkát télen úgysem lehet csinálni. Nem kellene ide sok izmos legény, tíz is elég a rendes fajtából. Olyan tehát, aki szeret is, tud is dolgozni.

A betonelemgyártás — kútgyűrűk, mennyezethez való tálcák, vasbetongerendák nevét jegyeztem meg legkönnyebben — és a pillekergetés között természetesen van különbség. Régen tudja már a főkönyvelő, hogy nem én akarok lenni a vállalkozó, de biztat azért, hogy jobb ez, mint a huligánkodás. Az ő fia például csak azért nem ide jön, mert nem akarja az apja téeszébe hozni. Különben a fizetés sem sok, mert éppen a fia, most a szünidőben, a borsócséplésnél, éjszakai munkán 250 forintot is megkeres. Igaz, hogy akkor 15—18 óra is lehet a munkaidő, de a pénzért szívesen dolgozik a mai diák.

●

A tisztánlátáshoz ennyi elég volna, de apróbb kérdések azért még bizseregnek bennem. Ha ez olyan jó munka, hogy csakúgy ömlik a pénz, miért nem jönnek a helybeliek? Tíz biztosan kikerülne közülük. Azt a választ kapom, hogy a faluból valók nem olyanok. Ők irodába mennének inkább, volnalakat húzogatni. A másik okvetetlenkedés abból születik meg bennem, hogy többször is hallom: talán az országban a legjobb földek itt vannak. Ezen a nagyon jó földön nem lett milliomos a téesz. Tavaly 96 forint volt az átlagkeresete annak, aki végigdolgozta az évet. Aki csak idesétált kútgyűrűket önteni, az első szóra megkapja reklámárnak a 120 forintot. Féltem a főkönyvelőt, hogy megverik ezért egyszer a tagok.

Nem fél a veréstől. Azt válaszolja, hogy még a növénytermesztők se jönnének át betonmunkára, mert ilyenkor, szezonban ők legalább 150-et kereshetnek. A kisebbet ritkán irigyli a nagyobb. Azt nézik inkább, hogy haszna van ebből a szövetkezetnek. Itt sok a cement, rengeteg pénz áll benne, jó lenne földolgozni. A TÜZÉP minden mennyiséget hajlandó átvenni.

Oda azért visszakanyarodunk egy ártatlan kérdés erejéig, hogy ez a sokat bukdácsolt téesz lesz-e valaha milliomos. Nehéz kérdés ez is, mint a beton, körbe is ér, mint a kútgyűrű. A válasz ennyi: a föld adná, ha kivennék belőle.

●

A világért sem bántanám ezt a betonelemgyártó melléküzemágat Újszentivánon. Ők érzik, ha süt. A diákokat sem akarom elijeszteni tőle. Aki elég erősnek érzi magát, méretre is megfelel, és pénzt is akar keresni, az jöhet bátran. Csak azt a közhelyszámba menő igazságot akarom még leírni, hogy milliomos mégis csak az aranyat érő csodaföldből lehet ez a téesz, ha annyira keresett cikk a betongerenda, akkor is. Csak ki kellene venni a földből, ami benne van.

Horváth Dezső

Továbbfejlesztik Hajdúszoboszlót

Egymilliárd-négyszázmillió forintos beruházási programot hagyott jóvá a hajdúszoboszlói városi tanács a negyedik ötéves tervidőszakra. A legnagyobb összeggel — 429 millió forinttal — a kereskedelem és vendéglátás fejlesztése szerepel. 394 millió forintot költenek különböző kommunális célokra.

A negyedik ötéves terv beruházásai tovább erősítik Hajdúszoboszló fürdővárosi jellegét. 1975-ig 53 millió forintot költenek, a gyógyfürdő bővítésére és korszerűsítésére. Még az idén átadják rendeltetésének a háromrészes fedett fürdőt, felújítják a termálfürdőt, megépül egy háromszintes öltöző, és egy vállfás öltöző. A tervidőszakban egy százötíz és egy százharminc személyes szálloda építését tervezik. Újabb harminc faházat állítanak fel a fürdő melletti kempingben. (MTI)

Szegedi hálók a vadászati világkiállításon

A Szegedi Kenderfonó és Szövőipari Vállalat halász- és vadászháló-különlegességeket mutat be a vadászati világkiállításon, egyebek között új hurkolási technológiával olyan halászhálókat készítenek, amelyeken nincs csomó, így csökken a háló felülete, gyorsabban húzhatják a vízben. Tudományos kutatásokra alapozva, vízszínzöld hálót is készítenek, amely — a megfigyelések szerint — kevésbé riasztja el a halakat, mint a hagyományos natúrszín háló.

A különféle apróvadadak, madarak befogására is hatékony eszközöket gyártanak. A vékony, szintetikus műszálból készülő, mintegy másfél kilométer hosszú nyúlfogó labirintusban a nyulak szinte önmagukat ejtik foglyul.

Borisz és hatalmas kórus

Vaszy Viktor a szabadtéri Muszorgszkij-bemutatóról

Kelet nagy operája, a zseniális, eredeti tehetségű *Muszorgszkij Borisz Godunovja* viszonylag ritkán hallható az operai színpadokon. Szegeden sem ment még, a szabadtéri játékokon is először kerül műsorra. A magyarázat kézenfekvő: a kilenc képből, három felvonásból álló zenedráma akkora apparátust igényel, olyan speciális követelményeket támaszt, melyekre kevés társulat mer vállalkozni. A szegedi szabadtéri színház lehetőségeinél fogva képes ilyen együttest összehozni. A szegedi ősbemutató karmestere, *Vaszy* Viktor is itt vezényli először a teljes operát.

— Negyven évvel ezelőtt, budapesti előadáson kerültem kapcsolatba a Borisszal — emlékezik a szegedi zeneigazgató. — Az olasz Sergio *Failoni* dirigált, s kórusommal, az egyetemi énekkarral erősítettük az operaházi együttest. Később több koncerten vezényeltem részleteket az operából, híres betétszámai gyakran szerepelnek hangversenyek műsorain. A teljes Borisz Godunov szegedi előadása számomra is szerencsés alkalom, hiszen Muszorgszkij másik két nagyoperáját, a *Hovanscsinát* s a *Szorocsinci vásárt* már dirigáltam, csupán a Borisz hiányzott. Ez lesz a kilencedik orosz-szovjet opera, melyet bemutatok Szegeden, s az egyetlen *Anyegin* kivételével — amit *Koródi* András készített elő — valamennyit én tanítottam be.

— *Milyen szakmai szempontok magyarázzák, hogy ez a népszerű dalmű valójában csak részleteiben jutott el a nagyközönséghez?*

— A válasz nagyon egyszerű. *Az opera különleges atmoszférájának felkeltéséhez két elengedhetetlen művészeti produktum kell: speciális Borisz és hatalmas kórus.* Az egész társulatot valósággal rá kell hangolni az orosz néplélek, mesevilág, a 16—17. századi Oroszország kusza történelmi viszonyainak levegőjére, arra a különleges környezetrajzra, melyet az északi hangulat, az orosz nép mérhetetlen szenvedése, az egyház, a folklór színpadon hatalmas méretű tabló határoz meg. Korábban azt mondtam, életem legnagyobb vállalkozása a *Rózsalovag* volt, most a Borisszal egészíthetem ki. Az opera *népdráma*, a két prológ-képben, a forradalmi jelenetekben és a koronázásnál óriási tömeg jelenik meg a színen, de az intimebb szituációknál, a *Pimen*-képben vagy Borisz halálánál is ott van az aláfestő kórus — egyáltalán a cári szoba- és a kocsmajelenet kivételével mindvégig.

— *A Kórus tehát kulcskérdés az előadáson. Milyen lesz a szabadtéri énekkar?*

— A szegedi színház, az Állami Operaház és a Zenebarátok mintegy 150 tagú egyesített kórusa szerepel majd. A próbákat természetesen már jó hónapja megkezdtük a Zenebarátokkal, színháziakkal, de azokkal a szólistákkal is, akik pillanatnyilag elérhetők: *Gregor* Józseffel, *Karikó* Terézzel, *Berdál* Valériával, *Réti* Csabával, *Sinkó* Györggyel, *Lengyel* Ildikóval, *Gyimesi* Kálmánnal. A címszerepet az a bolgár *Gyuzelev* énekli, aki néhány éve a szabadtéri *Don Carlos*-bemutatóján *Fülöpöt* alakította óriási sikerrel. *Sujszkij* herceg *Udvardy* Tibor lesz, a fővárosi művészek közül *Jablonkay* Mária és *Palcsó* Sándor kap még fontosabb feladatot.

Mint ismeretes, a Borisz Godunovot általában *Rimszkij-Korszakov* hangszerelésében játsszák, de Vaszy Viktor az előkészületek során másik partitúrát is figyel, a *Sosztakovics*-féle átdolgozást. Lényeges különbség persze nincs, bár a szegedi előadás több ponton eltér majd a hagyományostól. A litván udvar például csak egyszer szerepel, így nyolc kép elevenedik meg a dómszínpadon, s újdonságnak számít, hogy nem a forradalmi képpel, hanem Borisz halálával zárják az előadást. A darabot *Szinetár* Miklós rendezi, díszlettervezője *Fülöp* Zoltán.

N. I.

Képernyő

A bolgár Kloss

Csütörtökön estére ismét túljutottunk egy filmsorozaton. A *Minden kilométerkőnél* 12. epizódja után gördült le a függöny, s őszintén bevallva nem sokkal lett okosabb a néző, mint bármely közbülső fejezet után. Ha Kloss kapitányt tekintjük — és több szempontból valósan tekinthetjük — a filmvásznon feltűnt újabbkeletű ellenállási filmek típusának, a Minden kilométerkőnél ennek szerényebb bolgár változata. Horizontja is szűkebb (ami önmagában nem lenne baj), hiszen a partizánmozgalmak ellenében jobbára csak a német fasizmus kollaboránsait, az ellenség kiszolgálóit mutatja föl, közöttük folyik a harc, az SS legfeljebb besegít, ahol és amikor ütközet várható.

Ennek megfelelően rajzolódik ki a pozitív és negatív hősök frontvonala, a két főszereplő, *Szergo* és *Velinszkij* párharca is a partizánok és a Gestapót kiszolgálók harcát summázza. A Minden kilométerkőnél mégis inkább a sematikus háborús filmekre, mint a kalandosabb, oldottabb Kloss- vagy Bors-típusú sorozatfilmekre emlékeztet. Egyes epizódjait elnézve már-már az a furcsa érzésünk támad, hogy a szovjet hadseregnek alig akadt különösebb dolga, mint a szétvert ellenséget foglyul ejteni, a lefegyverzetteket összegyűjteni, a halottakat elföldelni. (Már pedig a történelem valahogy másképp rögzíti a felszabadítási háborút.) Sutára sikeredett az eposzi ihletésű Szergó—Velinszkij párharc is, mindkettő a nyertes pozíciójából hagyja futni a másikat, Velinszkij az adott szó becsületével (!), Szergo meg egy csípődobás vesztesével — ami kiváltképp furcsa, hisz sokkal bonyolultabb helyzetekből vágta ki magát. A *véletlenek* lehetőségeit a néző hallgatólagosan beszámítja. Ennél a sorozatnál viszont az indokolatlanságok tucatja értékteleníti el, devalválja a véleteleneket, a cselekmény logikája teljesen hiteltelen, amihez olyan ügyetlenségek is társulnak, mint a jól öltözött partizánok látványa: némelyiküket akár skatulyából húzták volna elő, olyan csinos elegáns.

Velinszkij menekülésével valószínűleg nyitva akarták hagyni a kiskaput, a folytatás lehetőségét. Ami azt illeti, a Kloss-sorozat meghosszabbításához több bizodalmunk maradt...

N. I.

ÁRAMSZÜNET

Értesítjük fogyasztóinkat, hogy 1971. június 30-án 6.30-tól 15 óráig a Boros J. u., Rigó u., Huszár u., Bakay N. u., Teréz u., Kossuth L. sgt., Boros J. u. által határolt területen

áramszünet lesz

karbantartási munkálatok miatt. Fogyasztói szíves elnézését kéri a DÉMÁSZ Szegedi Üzemigazgatóság Szeged városi Kirendeltsége.

Az előzőekhez hasonló rendszerben (vállalati költségen) rövidített

TEHERGÉPJÁRMŰ-VEZETŐI TANFOLYAMOT SZERVEZÜNK SZEGEDEN.

A személy- és tehergépjármű-vezetői engedély megszerzését és a tanfolyam idejére fizetést biztosítunk.

Jelentkezés: VOLÁN 10. sz. VÁLLALAT, SZEGED, Bakay N. u. 48., I. em. 17.; VÁSÁRHELY, Lenin u. 33.; SZENTES, MAKÓ, CSONGRÁD: főnökség; KISTELEK: kirendeltség.

xS 205 239

Lakásleválasztást, tatarozást, külső és belső

kőművesmunkát

HÉTVÉGI és VIKENDHÁZAK építését

vállalom

„Pontos" 22 292 jeligére a Sajtóházba.